

ДО ПИТАННЯ ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ В УКРАЇНІ

Мережа автомобільних магістралей є однією з основних складових транспортної системи України, що задовольняє потреби громадян в пасажирських та вантажних перевезеннях автомобільним транспортом. Тому вирішення проблем модернізації і підвищення якості та транспортно-експлуатаційного стану мережі автомобільних доріг має надзвичайно актуальне значення для забезпечення соціально-економічного розвитку країни.

На даний час, за експертними оцінками, незадовільний стан автомобільних доріг є головною проблемою для великих міст України, що складає 32,8%. Другу позицію в цьому рейтингу займає санітарний стан вулиць – 14,7%, третє місце обіймають проблеми, пов'язані з паркуванням автомобілів на тротуарах та газонах – 13,5 %. Транспортно-експлуатаційний стан автошляхів також не відповідає необхідним умовам: близько 39% автомобільних доріг не відповідають сучасним вимогам за міцністю та 51% – за рівністю. Зазначимо, що від рівності дорожнього покриття залежать як безпека та швидкість руху, так і транспортно-економічні витрати.

В результаті проведеного аналізу встановлено, що найбільшу частку в українській мережі автомобільних доріг загального користування складають дороги IV категорії (64,6%), які за європейським визначенням якості є одними із найбільш непридатних для ефективного функціонування та розвитку як транспортно-дорожнього комплексу так і економіки країни. Варто зазначити, що саме дороги I категорії за своїми технічними характеристиками наближені до європейських норм, але на сьогоднішній день частка таких доріг в Україні складає всього 1,6%, що є вкрай низьким показником.

До того ж, варто зазначити, що згідно аналітичних даних дослідження, проведеного сервісом The Global Economy, якість дорожнього покриття в Україні є надзвичайно низькою та знаходиться на одній з останніх позицій з показником якості 2,44 при найкращому показнику в 6,61, що належить ОАЕ, при найгіршому показнику Гвінеї – 1,94. Все це свідчить про наявність серйозних проблем, зі станом дорожнього покриття автомобільних доріг в Україні. Більша частина української мережі автомобільних доріг близько 90 % характеризується великим ступенем фізичного зношення і не забезпечує необхідних умов безпеки руху. Такий стан транспортної мережі пов'язаний із недостат-

німи обсягами виконання робіт з ремонту та утримання доріг, а також зі значним підвищенням інтенсивності руху транспортних засобів та їх фактичної маси. За останні роки фінансування на відновлення експлуатаційного стану автомобільних доріг і мостів загального призначення складає 20-30% від потреби. При цьому зазначимо, що на фінансування цих робіт необхідно направити всі обсяги надходжень від транспортно-дорожніх зборів через акциз на паливо, які складають близько 55 млрд. грн.

Для покращення стану автомобільних доріг під час виконання робіт з їх модернізації та будівництва доцільно використовувати більш сучасні методи та матеріали. Пропонується суттєво збільшувати будівництво бетонних доріг, які мають ряд переваг над асфальтобетонною дорогою. Так у США бетонні автошляхи становлять 60% всіх автомагістралей в країні, а в європейських країнах – близько 40%. При цьому технологія прокладання бетонних доріг постійно удосконалюється. Так значного поширення при укладанні нового та модернізації вже існуючого дорожнього покриття набирає використання сталеві анкерної фібри, що дозволяє покращити характеристики міцності бетону. Сталефібробетон – це різновид залізобетону, в якому роль арматури виконують сталеві волокна (фібри), рівномірно розподілені по всьому об'єму бетону.

Застосування сталефібробетону, бетону армованого сталевією фіброю, в ряді випадків, дає можливість виключити з конструкції частину арматури, а в деяких випадках і повністю відмовитися від традиційної стрижневої арматури. Ефективність застосування сталефібробетонних конструкцій в цих випадках може бути досягнута за рахунок зниження трудовитрат на арматурні роботи, скорочення витрат сталі і бетону за рахунок зменшення товщини конструкцій, суміщення технологічних операцій з приготування бетонної суміші та її армування, що, в кінцевому підсумку, призводить до зниження трудомісткості виготовлення конструкцій на 25–27% і економії будівельних матеріалів на 1 м³ готового виробу.

Виготовлене з такого матеріалу та за визначеною технологією дорожнє полотно характеризуватиметься підвищеною міцністю до розтягнень та вигинів, вищою граничною стисливістю, тріщиностійкістю, високою ударною міцністю, водонепроникністю, корозійною стійкістю та довговічністю; зниженими деформаціями повзучості і усадки; високими параметрами морозо-, термо- та вогнестійкості, а також високим опором до стирання.

Використання сучасних матеріалів, а також розробка в теорії і застосування на практиці новітніх методів покращення якості стану автомобільних доріг загального користування зможе розв'язати більшу частину наведених проблем, пов'язаних з функціонуванням дорожньо-транспортного комплексу України та значно покращити соціально-економічне становище країни.

Реалізація запропонованих заходів удосконалення українських автомобільних доріг дозволить підвищити транспортно-експлуатаційну ефективність використання транзитного потенціалу країни.